

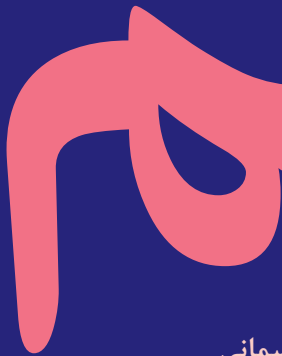
چشم‌نوازی ظاهری

معلم

دکتر نیره شاه‌محمدی

عضو هیئت علمی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

زیبایی و تناسب ظاهری معلم شاخص مثبت و غیرقابل انکاری در حرفه‌ی معلمی است که می‌تواند از عناصر مهم یادگیری دانش‌آموزان نیز باشد. دانش‌آموزان به ظاهر و نحوه‌ی لباس پوشیدن معلمان توجه خاصی دارند و درباره‌ی آن دقت و موشکافی می‌کنند. تأثیر این ظاهر و پوشش معلم در نخستین روزهای برخورد با دانش‌آموزان بیشتر است و تا مدت‌های زیادی در ذهن دانش‌آموزان می‌ماند؛ گاهی حتی تا آخر عمر آن را فراموش نمی‌کنند. با وجود اینکه پوشش معلم بر میزان احترام و اعتبار او در میان دانش‌آموزان تأثیر مثبت دارد، اما در جامعه‌ی ما به این موضوع اهمیت چندانی داده نمی‌شود. برعکس، تمام فشار بر نوع پوشش دانش‌آموزان است. در فرهنگ ما، استفاده از رنگ‌های تیره به‌صورت عرف درآمده است. حتی بعضی از مدارس معلمان را به پوشش با رنگ‌های تیره مجبور می‌کنند. در صورتی که مقام و منزلت معلم و نقش الگویی وی ایجاب می‌کند که از نظر سر و وضع ظاهری کاملاً آراسته و مرتب باشد. راهکار ۳-۵ سند تحول بنیادین نیز بر این موضوع تأکید کرده است.

چه پوششی مناسب است؟

پوشش مناسب و ظاهر مرتب معلم به ایجاد انگیزه و علاقه در دانش‌آموزان نسبت به مدرسه کمک می‌کند. رنگ لباس معلم نیز بر کیفیت آموزش اثر مستقیم دارد، زیرا باعث تحریک‌پذیری بخش میانی مغز و ایجاد نشاط در محیط آموزشی، در دانش‌آموز و معلم، می‌شود. برعکس، اگر معلم ظاهری ژولیده و نامرتب داشته باشد و لباس‌های کهنه، ساده و رنگ‌های تیره بپوشد، امکان بی‌توجهی، نبود تمرکز، بی‌حوصلگی و اضطراب در دانش‌آموزان وجود دارد. در حالی که پوشیدن لباس‌هایی به رنگ‌های سفید و زرد ملایم باعث تقویت حافظه و تمرکز می‌شود. رنگ‌های گرم مانند قهوه‌ای، کرم، لیمویی، آبی آسمانی یا سبز نیز توجه دانش‌آموزان را به معلم جلب می‌کند. رنگ‌های ملایم مانند آبی نیز آرامش را در پی دارند.

در مدتی که معلم در کلاس حضور دارد، لباس او نوازشگر چشمان دانش‌آموزان است. او با انتخاب نوع و رنگ لباس، با دانش‌آموزان ارتباط برقرار می‌کند. معلمانی که لباس‌هایی با رنگ‌های روشن، شاد و نزدیک به رنگ‌های طبیعت می‌پوشند، برای خود و دانش‌آموزان نشاط و شادی به ارمغان می‌آورند. در حالی که پوشیدن لباس‌هایی با رنگ‌های تیره یا خنثا، مانند مشکی یا خاکستری، حس اندوه، غم و کرحتی را در دانش‌آموزان ایجاد می‌کند. از این‌رو، بهتر است لباس

معلم علاوه بر سادگی و زیبایی، متناسب با محیط آموزشی طراحی شود.

پوشیدن لباس‌هایی با پارچه‌ی نخی و سبک و کفش‌های نرم، راحت و سبک برای مدرسه مناسب‌تر است. همچنین، جور بودن رنگ کفش با کمر بند در معلمان مرد، و شلوار با مانتو در معلمان زن، برای بچه‌ها بسیار جذاب است.

خانم معلم‌ها می‌توانند رنگ روپوش را با مقنعه، رنگ مقنعه را با شلوار یا رنگ روپوش را با کفش هماهنگ کنند. روپوش هم بهتر است قدری آزاد باشد. کفش‌ها بهتر است واکس زده و تمیز باشد. به معلمان زن پیشنهاد می‌شود، در روزهای سرد سال، علاوه بر پالتو، روپوش سبکی هم بپوشند تا در صورت نیاز، پالتوی خود را در آورند و گرمای کلاس اذیتشان نکند. خانم معلم‌های چادری نیز می‌توانند زیر چادر مشکی‌شان روسری‌هایی با رنگ‌های روشن بپوشند.

توصیه می‌شود، معلم هنگام جلسه با اولیا لباس‌های رسمی و مرتب بپوشند و عطر هم بزنند. در کلاس درس، داشتن زیورآلات، مانند انگو، کار درستی نیست، اما به دست کردن حلقه و ساعت خوب است، زیرا ظاهری ساده و در عین حال مرتب و تمیز می‌تواند آراستگی معلم را حفظ کند. پوشش مناسب به معلم کمک می‌کند خودش احساس بهتری داشته باشد و بهتر تدریس کند. همچنین کمک می‌کند دانش‌آموزانش را بیشتر جذب کند، انسان‌ها به‌طور فطری آراستگی و تمیزی را دوست دارند.

سلامت جسمانی

سلامت جسمی معلم نیز مهم است و شرط اساسی موفقیت او محسوب می‌شود. از این‌رو، هر معلم لازم است:

- از سلامت کامل جسمی برخوردار باشد و از نقص و عیب‌های فاحش عضوی به دور باشد.

- شاداب و باتشاط باشد.

- از اعضای سالم برخوردار باشد.

برای اینکه معلم بتواند به وظایف حرفه‌ای خود عمل کند:

- باید حواس صحیح و سالم داشته باشد.

- کمر و کور نباشد تا بتواند حرف

دانش‌آموزان را به خوبی بشنود.

صدایی بلند و رسا، دلنشین و گوش‌نواز

داشته باشد. تدریس با صدای بلند، بسیار

آهسته، سریع یا بسیار کند، شیوه‌ی

گفتاری یکنواخت و تأکید بیهوده بر برخی

از کلمات در سخن، دلپذیر نیست.

- خوش‌خلق، خوش‌رو، بردبار و

خوب‌بختن‌دار باشد.

خط زیبا و شیوه‌ی نگارش خوب نیز

برای معلم پسندیده است.

منبع

ZHAO, Y. L., ZHANG, Z., & CHENG, C. X. (2015). The influence of Teachers' Appearance in the Process, International Conference on Informatization in Education, Management and Business.